

Samenvatting

Tweede follow-up van de audit uitgevoerd bij het Hof van Beroep te Brussel (publicatie 10/04/2008)

Goedgekeurd door de Verenigde Advies- en Onderzoekscommissie op 1 oktober 2015

Het verslag beschrijft de tweede opvolging van een audit die enige tijd geleden bij het hof van beroep Brussel werd uitgevoerd (publicatie 10 april 2008), nadat de eerste opvolging in 2009 aan het licht had gebracht dat het hof zeer weinig initiatieven had genomen om op een doorzichtige, gestructureerde en planmatige wijze over te gaan tot het daadwerkelijk evalueren en implementeren van de aanbevelingen van het auditverslag van 2008.

De concrete aanleiding voor de opvolging is een schrijven van de eerste voorzitter in april 2012, twee jaar na zijn aantreden, met een overzicht van de realisaties door het beheer sinds zijn aantreden, waarmee hij wenste aan te tonen dat zijn beleidsplan in ruime mate werd gerealiseerd, dat gevolg werd gegeven aan heel wat aanbevelingen uit de door de HRJ gevoerde audits en dat het interne verslag over de IKZ ter harte werd genomen. Via een studie van dit document en een daaropvolgende uitgebreide bevraging werd nagegaan in hoeverre de aanbevelingen van de HRJ deze keer werden gerealiseerd. De bevraging werd uitgebreid door het hof beantwoord in oktober 2013.

Na een evaluatie van de antwoorden van het hof komt de HRJ tot de vaststelling dat van de 40 aanbevelingen die in 2008 in zijn verslag werden geformuleerd m.b.t. de burgerlijke procedure er actueel nog 32 pertinent zijn. Daarvan zijn er 10 volledig of grotendeels gerealiseerd, 5 gedeeltelijk gerealiseerd en 17 niet gerealiseerd.¹

Van de 18 aanbevelingen die werden geformuleerd m.b.t. de correctionele procedure zijn er 3 volledig of grotendeels gerealiseerd, 9 gedeeltelijk gerealiseerd en 6 niet gerealiseerd

Tot de uitgevoerde aanbevelingen behoren het ontwikkelen van een nomenclatuur van de oorzaken van uitstel, het stelselmatig invoeren van de oorzaken van uitstel in het informaticasysteem van het hof, een gerichte evaluatie van de oorzaken van uitstel en het nemen van passende acties, zoals bijvoorbeeld de automatische koppeling aan het registratiesysteem voor de uitstellen van een formulierschrijven dat wordt verzonden naar de stafhouder van de advocaat of gerechtelijk mandataris die het laattijdige of onterechte uitstel veroorzaakte. De implementering van deze aanbevelingen is belangrijk, omdat het beperken van het aantal uitstellen nauw samenhangt met de problematiek van de inkorting van de vaststellingstermijnen.

In correctionele aangelegenheden heeft het hof de bevoorrechte partners betrokken in zijn denkoefeningen, onder meer het Parket-Generaal van Brussel en de balie, vanuit de visie dat de tijdige behandeling van de zaken niet enkel tot de werking van het hof behoort. Met dit partnerschap kon onder meer het protocol balie-magistratuur worden afgesloten op 30 juni 2010 evenals de invoering van een overlegplatform in 2011 en 2012 in aanwezigheid van het hof van beroep van Brussel, de balie, het Parket-Generaal en het federaal parket.

Het protocol, dat allesomvattend is en dus naast het correctionele ook de aangelegenheden in burgerlijke en jeugdzaken omvat, werd ook gepubliceerd op de website van het Hof.

Vervolgens is het positief vast te stellen dat het hof van beroep van Brussel verschillende initiatieven, die in het verslag zijn beschreven, heeft genomen om de huidige praktijken opnieuw te bekijken en de werking van de kamers te verbeteren.

Anderzijds is het hof er bijvoorbeeld niet in geslaagd om voor alle kamers de wachtlijsten af te schaffen, zijn de resultaten van de maatregelen die werden genomen om de achterstand weg te werken onvoldoende gedocumenteerd, is er geen systematische controle op de tijdige neerlegging van de dossierstukken door partijen, werden er geen parameters opgesteld om de omvang van de te behandelen correctionele zaken in te schatten en werd er ook geen evaluatie gemaakt - gedurende een bepaalde periode - om een duidelijk beeld te krijgen van de moeilijkheden die zich voordoen bij het raadplegen van de strafdossiers door leden van de zetel, het parket en de balie.

¹ Hierbij moet wel worden opgemerkt dat sommige aanbevelingen voortbouwen op andere aanbevelingen, met als gevolg dat als de eerste aanbeveling niet werd gerealiseerd de daaraan verbonden aanbevelingen niet kunnen worden gerealiseerd. Dit verklaart gedeeltelijk het vrij hoge aantal niet gerealiseerde aanbevelingen.

Er kan niet worden ontkend dat het hof inspanningen heeft gedaan om het beheer te verbeteren, maar de afgelopen jaren heeft het hof ook duidelijk te lijden gehad onder het feit dat op vrij korte tijd er verschillende korpschefs zijn geweest (tussen 2008 en 2014 zijn er 4 verschillende (dienstdoende) eerste voorzitters geweest) en ook verschillende beheersdirecteurs. Dat heeft er o.a. toe geleid dat heel wat initiatieven en projecten werden aangevat, maar ook dat deze vaak niet werden afgerond.

Het feit dat het hof voor de kalenderjaren 2013 en 2014 geen werkingsverslagen meer heeft opgesteld, wat nochtans een wettelijke verplichting is (artikel 340 van het Gerechtelijk Wetboek), maakt het ook moeilijk om na te gaan hoe deze projecten evolueren en welke eventuele nieuwe initiatieven er intussen werden genomen.

Concluderend kan worden besloten dat de verschillende acties die het hof ondernomen heeft, gehandhaafd moeten worden. Ze laten toe om deels te beantwoorden aan de aanbevelingen in het auditverslag. Het hof moet wel absoluut een stelselmatige opvolging van de ondernomen acties invoeren (aanstellen verantwoordelijke, opstellen planning en timing, opvolging resultaten), opdat de voortgang van de gevoerde werkzaamheden concreet wordt opgevolgd, de relevantie ervan wordt getoetst en eventueel passende acties worden ondernomen.

* *

*

Hoge Raad voor de Justitie
IJzerenkruisstraat 67
B-1000 Brussel

Tel: +32 (0)2 535 16 16

www.hrij.be